
L. dz.: 8 / 2024

dnia 9 lipca 2024 r.

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
0-928 Warszawa

Dot.: Petycja w sprawie zabezpieczenia zabytkowych budynków zespołu stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne należących do spółki PKP S. A. wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem A/948/2022

Szanowni Państwo!

od kilku lat walczy o zachowanie zespołu stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne, który dzięki naszym działaniom został wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego pod numerem A/948/2022. Obiekty są własnością PKP S.A. nad którą to spółką sprawują Państwo nadzór.

Północna stacja kolejowa na granicy Roźdzenia i Szopienic powstała dzięki powołanemu w 1868 roku Towarzystwu Kolei Prawego Brzegu Odry, które kontynuowało prace Kolei Opolsko-Tarnogórskiej. Spółka ta budowała etapami z Wrocławia linię kolejową w kierunku Górnego Śląska od strony północnej (przez Kluczbork, Tarnowskie Góry i Bytom). Linię od strony Chorzowa (Starego) do Szopienic i dalej w kierunku Muchowca otwarto 15 listopada 1868 roku. Linia ta prowadziła dalej do Dziedzic. Łączna długość linii z Wrocławia przez Bytom, Szopienice Północne, Murcki i Pszczynę liczyła 256,97 km. Wraz z tą linią w Szopienicach powstała stacja kolejowa ze dużym budynkiem dworca kolejowego. W 1870 roku pociąg osobowy z Pszczyny do Szopienic docierał do stacji po dwóch godzinach i 16 minutach.

Powstała na linii Rechte-Oder-Ufer-Eisenbahn w 1870 roku szopienicka stacja (Schoppinitz-Rosdzin, później Schoppinitz R.O.U.E., obecnie Katowice Szopienice Północne) należała do najważniejszych na południowym odcinku kolei. Kolej Prawego Brzegu Odry mogła poszczycić się gmachem I klasy, wzniesionym w stylu typowym dla innych budynków stacyjnych tej spółki, a zaprojektowanym przez Hermana Grapowa. W jego wnętrzu znajdowała się m.in. poczekalnia dla kobiet (później zaadaptowana na pomieszczenia biurowe). W 1882 roku zainstalowano tu już telefon. W latach 80. XIX wieku przy stacji działała hala odpraw celnych (obecnie budynek przy pl. Ogród Dworcowy 1A) oraz poczta (obecnie budynek przy ul. Lwowskiej 6).

W skład zespołu stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne w Katowicach położonego na działkach ewidencyjnych nr 1422/8, 1420/8 i 1421/8, karta mapy 3, obręb Roździeń, m. pow. Katowice wchodzi 3 budynki:

- plac Ogród Dworcowy 1 - budynek dworca kolejowego I klasy, zaprojektowany przez Hermana Grapowa, wybudowany ok. 1868-1870 roku w stylu ceglanego historyzmu,
- plac Ogród Dworcowy 1A - budynek dawnego biura celnego, wybudowany ok. 1870 roku w stylu ceglanego historyzmu,

- ul. Lwowska 6 - budynek dawnej poczty kolejowej, pełniący później funkcję mieszkalną, wybudowany ok. 1874-1877 roku w stylu ceglanego historyzmu.

Powyższe obiekty stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne są jednymi z najstarszych zachowanych historycznych budynków na terenie dzielnicy Szopienice.

W latach 2022-2023 **PKP Polskie Linie Kolejowe** dokonało kompleksowej przebudowy stacji Katowice Szopienice Północne w ramach modernizacji północnej kolejowej obwodnicy Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. W ramach prac wymieniono tory, rozjazdy, sieć trakcyjną, wybudowano nową nastawnię oraz wykonano modernizację wiaduktu kolejowego nad ul. Lwowską, zlokalizowanego w bliskiej odległości budynku dawnej poczty kolejowej (ul. Lwowska 6). Właściciel budynków wchodzących w skład kompleksu stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne – **PKP S. A.** – od wielu lat nie jest zainteresowany losem swoich budynków, nie jest też w stanie dojść do porozumienia z PKP PLK, które to muszą wydać zgodę na sprzedaż budynków zlokalizowanych przy czynnej linii kolejowej. W związku z powyższym nieużytkowane budynki popadają w coraz to większą ruinę, mimo tego, iż Oddział Gospodarowania Nieruchomościami PKP S. A. w Katowicach ponad 10 lat temu planował remont tych budynków (znajdowały się one wówczas w gminnej ewidencji zabytków, a ich stan był zdecydowanie lepszy niż obecnie). Z nieznanych nam powodów budynki nie zostały wówczas wyremontowane.

Nasza petycja ma na celu zwrócenie uwagi i przeprowadzenie przez Państwa instytucję kontroli w spółce PKP, która nie potrafi lub też celowo nie chce zadbać o zabytkowe budynki, których jest właścicielem. Jako chcemy, aby właściciel dokonał właściwego zabezpieczenia i sprzedaży tych nieruchomości zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. Nr 84, poz. 948 z późn. zm.), ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2000r. Nr 46 poz. 543 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 września 2009 r. w sprawie określenia sposobu i trybu organizowania przez Polskie Koleje Państwowe Spółkę Akcyjną przetargów oraz rokowań na zbycie aktywów trwałych (Dz. U. Nr 155 poz. 1231).

Nasza będzie starała się pomóc i znaleźć odpowiedniego inwestora, który przywróci świetność tym budynkom. Dobrymi przykładami adaptacji budynków zlokalizowanych w bliskiej odległości czynnej linii kolejowej jest m.in. kompleks starego dworca w Katowicach, czy też dworzec w Rudzie Śląskiej-Chebiezu.

Poniżej zamieszczamy informacje o pracach jakie muszą zostać konieczne wykonane, aby zabezpieczyć zabytkowy zespół stacji kolejowej Katowice Szopienice Północne przed dalszą degradacją:

- plac Ogród Dworcowy 1 - budynek dworca kolejowego I klasy - wymaga zabezpieczenia okien poddasza oraz kontroli stanu rur spustowych i kontroli drzew rosnących bezpośrednio przy elewacji.
- plac Ogród Dworcowy 1A - budynek dawnego biura celnego - wymaga pilnej naprawy pokrycia dachowego, jego uzupełnienia (przez dziurę w dachu do środka dostaje się woda, która negatywnie wpływa na stan zachowania zabytku), wykonania nowego orywnowania i usunięcia samosiejek z elewacji.
- ul. Lwowska 6 - budynek dawnej poczty kolejowej- wymaga wykonania nowego pokrycia dachowego, wymiany części deskowania i wykonania nowego orywnowania (wcześniejsze prowizoryczne zabezpieczenie folią malarską zostało zniszczone przez wiatr), zabezpieczenia części okien (wybite szyby), zabezpieczenia sypiącej się elewacji z piaskowca od chodnika przy ul. Lwowskiej oraz zabezpieczenia wnętrza obiektu (kontrola stropów, co najmniej jeden jest zerwany).

W załączeniu składamy zdjęcia przedstawiające największe uszkodzenia w w/w budynkach.

Z poważaniem

Załącznik – dokumentacja zdjęciowa

1. Zabytkowy budynek przy ul. Lwowskiej 6, stan na 23.04.2024 r.

2. Zabytkowy budynek przy pl. Ogród Dworcowy 1A, stan na 23.04.2024 r.

3. Zabytkowy budynek przy pl. Ogród Dworcowy 1A – uszkodzony wschodni fragment dachu, stan na 15.02.2022 r.

4. Zabytkowy budynek przy pl. Ogród Dworcowy 1, stan na 24.01.2024 r.

5. Zabytkowy budynek przy ul. Lwowskiej 6, stan na 24.01.2024 r.

6. Zabytkowy budynek przy pl. Ogród Dworcowy 1A, stan na 24.01.2024 r.

